

МІЖНАРОДНИЙ ТЕРОРИЗМ: ЙОГО РИСИ ТА ЗАГРОЗИ ДЛЯ УКРАЇНИ?

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Статтю присвячено аналізу актуальних проблем тероризму в наші дні. Розглянуто прояви міжнародного тероризму та характерні для нього риси; визначено актуальні загрози тероризму для України та шляхи протидії..

Ключові слова: міжнародний тероризм, риси, прояви, загрози.

Abstract: *The article is devoted to the analysis of actual problems of terrorism nowadays. The manifestations of international terrorism and its characteristic features are considered; topical threats of terrorism for Ukraine and ways of counteraction have been identified ..*

Keywords: international terrorism, traits, manifestations, threats.

Вступ

Тероризм давно перетнув кордони держав і став проблемою міжнародного масштабу. Жодна країна сьогодні не здатна протистояти цьому злу одноосібно. Успішне розв'язання вказаної проблеми у межах традиційних підходів за сучасних умов неможливе.

Результати дослідження

У ХХІ ст. виникла і набула значного поширення тема міжнародного тероризму, як одного з найнебезпечніших викликів суспільству. З кожним роком тероризм все більше розповсюджується: зростає кількість держав, які постраждали від терористичних актів. Тероризм стає жорстокішим, різноманітнішим та важко-контрольованим. Метою статті є охарактеризування міжнародного тероризму та можливих загроз для України. Слово тероризм похідне від латинського "terror", що в перекладі означає "страх", "жах" [2, 24]. Отже, тероризм являє собою політику і практику досягнення політичної мети з допомогою терору. Міжнародний тероризм в свою чергу – це форма політичної боротьби, яку використовують різні політичні партії, рухи, групи та інші організації, в основі діяльності яких лежить екстремізм і насилля для тиску на суб'єкти міжнародної діяльності з метою досягнення ними політичних цілей. З цього випливає, що поняття тероризму та міжнародного тероризму сьогодні слід вважати поняттями тотожними. Аналіз останніх подій, пов'язаних з терористичними проявами, свідчить, що терористичні угруповання базуються по всьому світу й постійно намагаються розширити сферу своїх інтересів, які сягають вже геополітичного рівня. Тож тероризм є не лише проблемою внутрішньої безпеки кожної країни, а й інших держав. Це - глобальна проблема, що актуальна і для нашої держави.

На сьогоднішній день в Україні склалася надважка ситуація через загрозу національній безпеці, однією з яких є загроза міжнародного і внутрішнього тероризму. Тому чимало науковців досліджували характерні риси міжнародного тероризму та його загрозу для України. Серед них: М. Гуцало, В. Ліпкан, Ю.Антоняна, О. Гуцало, В. Антипенко та ін. [4]. Сучасному міжнародному тероризму притаманні такі риси:

• своєрідна мета, що являє собою перестройку політичної сфери світу на справедливіших засадах.

▪ величезна загроза міжнародній безпеці та складність, оскільки подвійність міжнародного тероризму (на прикладі російської агресії проти України – як міжнародно-державного тероризму) визначається також загрозою внутрішній безпеці держав, на території яких відбуваються безпосередньо терористичні дії;

▪ співробітництво між окремими терористичними організаціями, що проявляється в взаємній допомозі одна одній кадрами, воєнно-технічними засобами, обміні досвідом тощо [3; 13];

▪ використання терористами національної та міжнародної фінансових систем для протиправного отримання коштів і спрямування їх на фінансування тероризму;

▪ «ісламізація» тероризму (нині відомі близько 500 ісламських об'єднань) – «ісламістські терористи» пропонують світу глобальний проект, що являє собою втягування Заходу в зіткнення між двома ідеологіями, що є суперниками в ісламському світі. Існує чимало наукових розробок з питань протидії тероризму в контексті проблем міжнародної та національної безпеки (Г. Адлер, В. Антипенко, В. Буткевич, В. Глушков, В. Глущенко, В. Денисов, В. Ємельянов, І. Кресіна, І. Лазарєв, В. Ліпкан, А. Мацко, А. Машкова, М. Сенченко, І. Хижняк та ін.). Г. Адлер звертає увагу на міжнародні правовідносини «за участю України в сфері боротьби з тероризмом як злочином міжнародного характеру» [1, 4].

На думку експертів, міжнародні терористичні організації досі мають змогу використовувати територію України як транзитну територію для проникнення до країн Західної Європи, переховування своїх членів, створення бізнесових структур для фінансового забезпечення своєї діяльності, спроб придбання зброї та інших засобів ураження [5; 6]. В наші дні, найбільшу загрозу для України становлять терористичні дії з боку Росії. Про це свідчать події в зоні АТО, вибухи в Одеській, Харківській та інших областях України, а також майже щоденні звіти СБУ про виявлені на території нашої держави сховища з вибухівкою, зброєю та боєприпасами. Тому очевидно, що розроблення ефективних заходів із запобігання тероризму в Україні є нагальним питанням державної політики. В Україні останніми роками було сформовано систему забезпечення антитерористичної безпеки, що відповідає міжнародним зразкам та дає можливість організувати роботу з відвернення й припинення терористичних дій. Правову основу боротьби з тероризмом в Україні становлять Конституція України, Кримінальний кодекс України, Закон України «Про 16 Стратегічні пріоритети, No 3, 2015 р.

Сучасний тероризм: тенденції, вияви, виклики та загрози для України боротьбу з тероризмом», інші закони України, Європейська конвенція про боротьбу з тероризмом, Міжнародна конвенція про боротьбу з бомбовим тероризмом, Міжнародна конвенція про боротьбу з фінансуванням тероризму, інші міжнародні договори України тощо. Для зменшення терористичної політики, нашої державі слід:

- підтримувати заходи світової спільноти в боротьбі з цим явищем, дотримуватися взятих на себе зобов'язань, сприяти тісній співпраці спеціальних органів з подібними структурами інших країн, уніфікувати законодавчу базу на основі міжнародних норм, обрати принципову позицію засудження будь-яких форм тероризму, навіть якщо є виправдувальні мотиви;

- посилити інформаційний обмін і співпрацю вітчизняних силових відомств (МО України, СБУ, СЗРУ, МВС України, Генеральної прокуратури, АДПСУ та ін.), що беруть участь у боротьбі з тероризмом, для підвищення ефективності їх взаємодії і координації під час проведення спільних контр-і антитерористичних операцій;

- активізувати роботу з реалізації норм Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з питань міграції», який набув чинності 5 травня 2011 року, що насамперед стосуються створення належних правових засад посилення боротьби з нелегальною

міграцією, поліпшення управління міграційними процесами, посилення юридичної відповідальності за правопорушення в цій сфері, посилення юридичної відповідальності як іноземців, так і громадян України за порушення міграційного законодавства [7]. На сьогодні, міжнародний тероризм становить потенційну загрозу для нашої держави. Особливе місце посідає терористична діяльність російсько-терористичних найманців та диверсійно-розвідувальних груп Росії у зоні АТО та прилеглих до неї областях України, розширенням політичних, економічних, гуманітарних та культурних зв'язків України з країнами світу, де тривають збройні конфлікти, участю українського військового контингенту в миротворчих операціях, перебуванням в нашій країні понад 100 тисяч іноземців з країн Близького Сходу, Південно-Східної і Центральної Азії, Північної Африки, нестабільністю соціально-політичної ситуації в державі тощо. Тому завданням нашої держави є подальший розвиток антитерористичної безпеки, створення дієвого механізму запобігання, реагування та протидії терористичним актам в нашій країні та за кордоном.

Висновки

Згідно з проаналізованими даними, встановлено, що саме Україна повинна зробити задля забезпечення себе від загрози тероризму.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Адлер Г. Е. Проблеми боротьби з тероризмом у національному законодавстві державі міжнародно-правовій практиці: автореф. дис.к. ю. н. / Г. Е. Адлер. –К. : Б.И., 2003. –135 с.
2. ХофманБ. Тероризм –Взгляд изнутри / Б. Хофман. –М., 2003.–241 с.
3. Горбунов Ю. С. Тероризм и правовое регулирование противодействия ему: монография / Ю. С. Горбунов. – М.: Молодая гвардия, 2008. –460 с.
4. Гуцало М. Г. Організація протидії сучасному тероризму / М. Г. Гуцало. –К.: ТОВ «Видавництво Аратта», 2009. – 262с.
5. Майборода В. К. Вступне слово / В. К. Майборода // Державна політика у сфері запобігання тероризму: міжнародний досвід і його актуальність для України:зб. матер. наук.-практ. конф. –Київ: Інтертехнологія, 2008. –С. 6-13.
6. Моджорян Л.А. Тероризм: правда і вигадки / Л.А. Моджорян. –К. : Політвидав України, 1985. –175 с.
7. Лапшин С.А. Дефінітивний аналіз проблеми формування політичної культури студентської молоді /С.А.Лапшин//Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету. Серія: Педагогіка і психологія. –№35. –Вінниця: ВДПУ, 2011. –С.246-25

Семко Роман Сергійович - студент групи 2KN-17б, факультет інформаційних технологій та комп'ютерної інженерії, Вінницький національний технічний університет, Вінниця

Науковий керівник: **Корнієнко Валерій Олександрович** — кандидат історичних наук, доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри суспільно-політичних наук, академік Української Академії політичних наук.

Semko Roman Sergiyovych - student of 2KN-17b group, Faculty of Information Technology and Computer Engineering, Vinnitsa National Technical University, Vinnitsa.

Scientific supervisor: **Valeriy Alexandrovich Kornienko** - candidate of historical sciences, doctor of political sciences, professor, head of the department of social and political sciences, academician of the Ukrainian Academy of Political Sciences.